

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

- **Με τα ρητορικά ερωτήματα** κεντρίζεται η προσοχή των ακροατών και η κρίση τους οξύνεται.
- **Με τη συγκινησιακή γλώσσα** έχουμε λόγο άμεσο, πιο παραστατικό, που επηρεάζει συναισθηματικά το δέκτη.
- **Με τη λογική χρήση της γλώσσας** γίνεται επίκληση στη λογική και όχι τόσο στο συναίσθημα του δέκτη.
- **Τα εισαγωγικά χρησιμοποιούνται:**
 - για να γίνει ένα σχόλιο έμμεσο και επικριτικό συνήθως
 - για να προσδώσουν στο λόγο μεταφορική σημασία.
 - όταν περιέχουν τα λόγια κάποιου σε λόγο ευθύ.
 - για να δώσουν έμφαση σε κάποιες λέξεις σημαίνουσες στο κείμενο.
- **Με τη χρήση των παρενθέσεων** επεξηγείται κάποιο σημείο του κειμένου δυσνόητο ή αναλύονται περισσότερο τα λόγια του συγγραφέα.
- **Με το α' πληθ. πρόσωπο** ο γράφων εκφράζει τις απόψεις του αλλά και δημιουργείται ύφος οικείο μεταξύ πομπού και δέκτη. Γενικά έχουμε αμεσότητα στην επικοινωνία.
- **Με το β' πληθ. πρόσωπο** έχουμε πιο ζωντανό ύφος.
- **Τα παραδείγματα** ζωντανεύουν το λόγο, αρκεί όμως να είναι πετυχημένα. Ακόμη βοηθούν τον αναγνώστη να κατανοήσει καλύτερα τις θεωρητικές απόψεις του συγγραφέα.
- **Με τις παρομοιώσεις** ο λόγος γίνεται πιο παραστατικός και ο λόγος του συγγραφέα πιο κατανοητός.
- **Κυρίαρχος τόνος ή ύφος του συγγραφέα:**
 - λογικό, απλό, φυσικό
 - δραματικό
 - στοχαστικό

- διδακτικό προτρεπτικό
 - ειρωνικό, καυστικό, σαρκαστικό
 - καταγγελτικό
 - λυρικό, μεγαλόπρεπο
 - σοβαρό, επίσημο
 - αυστηρό
-
- **Σχολιασμός τίτλου κειμένου:** έκταση, ύφος, στίξη, αν προκαλεί ενδιαφέρον και αντιπροσωπεύει το νόημα.
 - **Ανίχνευση της λογικής οργάνωσης του κειμένου:** πώς αρχίζει ο συγγραφέας, με ποια λογική συνεχίζει, πώς καταλήγει ως αποτέλεσμα των προηγούμενων.
 - **Σχολιασμός της οργάνωσης ενός δοκιμίου:** εντοπίζουμε τα μέρη του και αν η δομή είναι χαλαρή ή λογική, ελεύθερη ή συνειρμική

- **Διάγραμμα ενός κειμένου:** γράφουμε τα μέρη του καθέτως (πρόλογο, κύριο μέρος, επίλογο),
- το κύριο μέρος το χωρίζουμε σε ενότητες,
- δίπλα σε κάθε ενότητα γράφουμε τίτλο
- και ανά παράγραφο πλαγιότιτλο.
- **Λόγια στοιχεία** (επιτηδευμένος λόγος, καλλιέργεια, όχι όμως εξειδικευμένα ορολογία) > να είναι προσιτό στο ευρύ κοινό το κείμενο.

- **Καθημερινή γλώσσα**, παραστατικότητα, αμεσότητα στο λόγο > να λειτουργήσουν ως γέφυρα επικοινωνίας και να προκαλέσουν το ενδιαφέρον.
- **Μικροπερίοδος λόγος** > να γίνει ο λόγος περισσότερο ζωηρός, με πιο γρήγορο ρυθμό.
- **Μακροπερίοδος λόγος** > να διατυπώσει ο συγγραφέας νοήματα σύνθετα και ολοκληρωμένους συλλογισμούς.
- **Σχήματα λόγου** (μεταφορά, εικονοπλασία) να προσελκύσουν το ενδιαφέρον, να συγκινήσουν, επίκληση στο συναίσθημα.
- **Άλλοι εκφραστικοί τρόποι** (ευθύς λόγος, άμεσα ερωτήματα) > να προσελκύσουν το ενδιαφέρον, να δώσουν στο κείμενο αμεσότητα και παραστατικότητα.
- **Ρητορικά ερωτήματα** > να αποσπάσουν την προσοχή του αναγνώστη.
- **Α' ενικό πρόσωπο, εξομολογητική διάθεση** > να παρουσιάσουν όχι μόνο προβληματισμούς αλλά και βιώματα του συγγραφέα.
- **Ενεργητική φωνή** > να δώσουν στο λόγο ζωντάνια, κινητικότητα και παραστατικότητα.
- **Ευθύς λόγος** > ταύτιση του αναγνώστη με τις απόψεις του συγγραφέα, αμεσότητα.
- **Ασύνδετο σχήμα** > να δώσουν γρήγορο ρυθμό και να κλιμακώσουν συναισθήματα.
- **Αφηρημένες έννοιες** > να εμβαθύνουν το δοκίμιο στο μόνιμο και διαχρονικό και όχι στο παροδικό.
- **Αναλογία:** παρουσιάζει ο συγγραφέας πιο παραστατικά τις θέσεις του και γίνεται πιο εύκολη η κατανόηση του. Αν μάλιστα το κείμενο είναι επιστημονικό, οι αναλογίες το κάνουν πιο προσιτό.